

IŠVYKA EKSPEDICIJA „ŽEMAITIJOS ATMINTIS“ 2015-04-18

2015 – ieji metai yra Etnografinių regionų metai Lietuvoje. Mes, Šiaulių jaunųjų turistų centro kraštotyrininkai ir turistai, balandžio 18 dieną važiovome Žemaitijos keliais, domiedamiesi šio krašto istoriniu, kultūriniu paveldu, gamta. Šiltas oras ir puiki nuotaika lydėjo keliautojus visą dieną. Lankėmės Plateliuose, Rietave, Plokštinėje ir Tveruose, susipažinome su įdomiais žmonėmis, sužinojome daug įdomaus apie Žemaitiją.

Pirmasis sustojimas Platelių lankytojų centre. Čia mums žemaičių kalba Centro darbuotoja papasakojo apie Žemaitijos gamtą, parodė giliausio Platelių ežero maketą, supažindino su gyvūnais, paukščiais ir net žemaitiškais varlėmis bei jų apsauga.

Keliautojai prie Platelių lankytojų centro.

Saugomos Žemaitijos teritorijos.

Labai smagu buvo pakilti į apžvalgos bokštą ir iš paukščio skrydžio pasižvalgyti po Platelių apylinkes. Geras oras leido toli matyti ir pasigrožėti Platelių miesteliu ir ežeru.

Kitas objektas – Šaltojo karo muziejus, kuris yra buvusioje sovietinėje raketinėje bazėje Plokštinės kaime. Gaila, kad ten fotografuoti negalėjome, bet pamatėme labai daug ir pakartojome dalį Lietuvos ir pasaulio istorijos. Ekskursijos gidė papasakojo, kada ir dėl ko prasidėjo ir baigėsi „šaltasis karas“. Parodė ir papasakojo, kokia grėsmė mūsų gyvybei buvo paslėpta po žeme gražiausiame Žemaitijos nacionalinio parko kampelyje.

Toliau važiuojame į Rietavą. Šio miestelio vardas šiomet dažnai minimas, nes čia gyveno Mykolas Kleopas Oginskis, kurio 250 metų gimimo jubiliejų švenčia Lietuva.

Jaunieji kraštotyrininkai Rietave.

Kelios Oginskių giminės kartos paliko gilų pėdsaką Rietavo istorijoje. Iki mūsų dienų išlikusi bažnyčia, kurią Oginskio prašymu ir fundavimu statė geriausi Europos meistrai. Rietave buvo įžiebta pirmoji Lietuvoje elektros lemputė, pradėjo veikti pirmoji Žemės ūkio mokykla, pirmoji Muzikos mokykla. Kai kurie Oginskių dvaro pastatai yra restauruoti ir veikia šiandien.

Ekskursijos vadovas, Vytas Rutkauskas, Rietavo muziejaus direktorius, nuosekliai ir išsamiai papasakojo apie Oginskių giminės ir, ypač, Mykolo Kleopo Oginskio nuopelnus Žemaitijai. Jo įkurtoje Muzikos mokykloje mokėsi ir buvo pilnai išlaikomas kompozitorius ir dailininkas M. K. Čiurlionis. Čia išleisti pirmieji L.Ivinskio kalendoriai. Oginskių dvare pirmiausia Lietuvoje buvo panaikinta baudžiava

Buvusioje Oginskių muzikos mokykloje keliautojai klausosi Rietavo istorijos.

Kitas lankomas objektas – Tverai ir šalia jų Lopaičių piliakalnis, mistinė aplinka, menanti Žemaitijos priešistorę. Čia teka stebuklingas šaltinis, ant piliakalnio išlikę akmenys su įvairiais įspaudais, aplink vinguriuoja tarp akmenų Aitros upelis, telkšo maži ežerėliai, ir pilnas miškas pavasario.

Ant Lopaičių piliakalnio.

Graži diena, puikus oras, daug klausimų viliojo ilgiau pabūti ant piliakalnio, kur manoma stovėjusi Žemaitijos kunigaiščio Vykinto pilis. Pažintiniame take daug įvairias galias turinčių akmenų: vieni ieškojo „Išsipildymų akmenų“ ir prašė išpildyti slapčiausias svajones, kiti „Išminties akmenų“ prašė padėti geriau mokytis, „Sveikatos akmenų“ prašė sveikatos ir t.t., kiti rado lietuvišką dolmeną, senovinę šventvietę.

Teko ir kliūtis įveikti.

Susipažinome su vienu Lietuvos etnografiniu regionu – Žemaitija. Aplankėme labai įdomių objektų, sužinojome dalį istorijos, papročių, išgirdome žemaitišką tarmę, pabendravome su įdomiais žmonėmis. Visi keliautojai ir jų mokytojos Rita Margevičienė, Marija Gedminienė, Stanislava Staškuvienė, Vida Šambarienė, Adolfina Vitkauskaitė sutarė, kad išvyka ekspedicija “Žemaitijos atmintis” suteikė galimybę realia patirtimi sužinoti, koks įdomus ir savitas šis regionas.

Aprašymą parengė; S.Staškuvienės grupės kraštotyrininkai. Foto S.Staškuvienės